

**NURMIJÄRVEN KIVIKERHO
PYTERIITIN PYÖRITTÄJÄT
20 VUOTTA
1993-2013**

NURMIJÄRVEN KIVIKERHO PYTERIITIN PYÖRITTÄJÄT 20 VUOTTA 1993-2013

Teksti Seppo Takatalo, kuvat Jouko Hiltunen, Seppo Takatalo

Aluksi

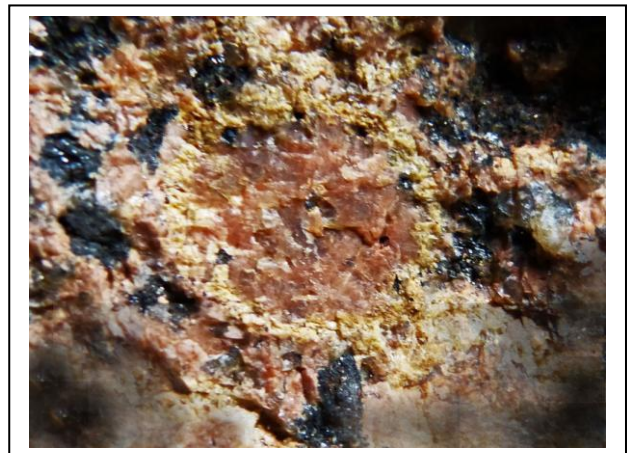
Nurmijärven kivikerho Pyteriitin Pyörittäjät on toiminut 20 vuotta. Kerhon toiminnassa on tapahtunut vuosien varrella suuria muutoksia, vaikka perustoiminta kivenhionta on edelleen harrastuksen pääteema. Kerhon hallitus on halunnut koota yhteen tähänastisen toiminnan muisteluksi perustamisesta alkaen mukana olleille jäsenille ja aikaisemman toiminnan kertomukseksi niille jäsenille, jotka ovat tulleet mukaan vasta myöhemmin.

Kerhon perustaminen

Kansalaisopisto Jukola järjesti kivenhiontakursseja, joilla opettajana oli kultaseppä Ari Vuorela Karkkilasta. Näille kursseille osallistuneitten kesken käydyissä keskusteluissa heräsi ajatus oman kerhon perustamisesta Nurmijärvelle. Ilse Väisänen ja Pentti Kosonen lähettivät kaikille kursseille osallistuneille kutsukirjeen tilaisuuteen, jossa keskusteltaisiin kerhon perustamisesta. Valmistelevia kokouksia pidettiin kaksi 14.4. ja 5.5.1993 ja niissä suunniteltiin kerhon perustamista, tavoitteita ja toimintaa. Valmistelevien kokousten pohjalta päätettiin kutsua koolle Nurmijärven kivikerhon perustava kokous.

Pyteriitti

Jo ensimmäisessä kokouksessa, johon osallistui 14 henkilöä, sovittiin kerhon nimeksi Pyteriitin pyörittäjät. Kerhossa vallitsevan käsityksen mukaan pyteriitti on sellainen kivi, jolle ei osata antaa tarkempaa nimeä. Internet-haku antaa pyteriitille kaksi osu-
maa, joiden mukaan pyteriitti on karkeara-
keisen graniitin suurehko, halkaisijaltaan
20-50 mm kokoinen, yleensä pyöreämuo-
tinen kalimaasälpäkeide. Pyteriitti taas on
rapakivi, josta puuttuu kalimaasälpärakeitten
ympäriältä vaalea plagioklaasimaasälpäkehä.
Aluksi kerhon nimessä kirjoitettiin pyörittäjät
pienellä kirjaimella, mutta sittemmin on tullut
tavaksi kirjoittaa nimen molemmat osat isolla kirjaimella.

Toisessa valmistavassa kokouksessa oli koolla 24 henkilöä. Silloin nimettiin nelihenkinen työryhmä miettimään, perustetaanko itsenäinen kerho vai liitytäänkö Suomen jalokiviharrastajain yhdistykseen. Silloin hahmoteltiin myös toimintamuotoja, jotka sittemmin kirjattiin jäljempänä esiteltävien kerhon sääntöjen 2 §:ään toiminta ja tarkoitus. Kerhon perustava kokous, jonka Ilse Väisänen ja Pentti Kosonen kutsuivat koolle lehti-ilmoituksella, pidettiin 25.5.1993 Nurmelan kolarikorjaamolla Lehtipellontiellä ja siihen osallistui 26 henkilöä. Kerhon perustamista oli esitelty myös Nurmijärven Sanomissa 19.5.1993 olleessa artikkelissa. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Pentti Kosonen ja sihteeriksi Eeva-Riitta Vilhunen. Kokouspöytäkirjan 4 § toteaa lakonisesti: Kerhon perustaminen. Päätettiin perustaa. Puheenjohtajaksi seuraavaan vuosikokoukseen asti valittiin Pentti Kosonen ja hallituksen

jäseniksi Ilse Väisänen, Eeva-Riitta Vilhunen, Iisakki Kuisma ja Viljo Salomaa, varajäseniksi Sisko Almgren ja Aune Pennanen.

Säännöt

Kerhon säännöt on päivätty perustamiskokouspäivänä 25.5.1993, vaikka niiden vahvistamista ei ole kirjattu kokospöytäkirjaan. 2 §:ssä määritellään kerhon tarkoitus ja toiminta seuraavasti

Kerhon tarkoituksena on olla jalo- ja korukivistä sekä muista mineraaleista, niiden keräilystä, hionnasta tai muusta edellisiin liittyvistä kiinnostuneiden henkilöiden yhdyssiteenä. Tarkoituksensa toteuttamiseksi kerho harjoittaa koulutus-, valistus- ja julkaisutoimintaa, hankkii jalo- ja korukivihionnassa tarvittavaa välineistöä, järjestää kokouksia, kursseja, juhlia, näyttelyitä sekä retkiä ja ylläpitää kanssakäymistä vastaavien kerhojen ja järjestöjen kanssa.

Sääntöjen muut pykälät käsittelevät jäseniä, tilejä, kokouksia, listaa vuosikokousasiat, sääntöjen muuttamisen ja kerhon purkamisen, kokouskutsut ja viittaa yhdistyslakiin. Kerhon toiminnan alkuvaiheessa keskusteltiin sen rekisteröimisestä, mutta tultiin tulokseen, ettei se antaisi lisäarvoa kerhon toimintaan. Näitä sääntöjä noudatettiin vuoteen 1995 asti, jolloin puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten toimikaudeksi muutettiin kaksi vuotta. Hallituksen jäsenistä vaihtuu kerralla vain puolet. Jäsenten määrä nostettiin neljästä kuuteen, kun aikaisemmat kaksi varajäsentä muutettiin varsinaisiksi jäseniksi.

Toimihenkilöt

Puheenjohtajat

Pentti Kosonen	1993 , 2006
Markku Einonen	1994-1997, 2007-
Ilse Väisänen	1998-2005

Varapuheenjohtajat

Vilho Salomaa	1993-1994
Pentti Kosonen	1995-1996, 2001
Ilse Väisänen	1997, 2007-
Sirkka-Liisa Aho	1998-1999
Sinikka Lehtikari-Autio	2000
Sirkka Saviaho	2002-2003
Markku Einonen	2004-2006

Sihteerit

Eeva-Riitta Vilhunen	1993-1995, 1998
Sirkka Saviaho	1996-1997
Aune Pennanen	1999-2008
Ritva Mäkeläinen	2009-

Hallituksen jäsenet

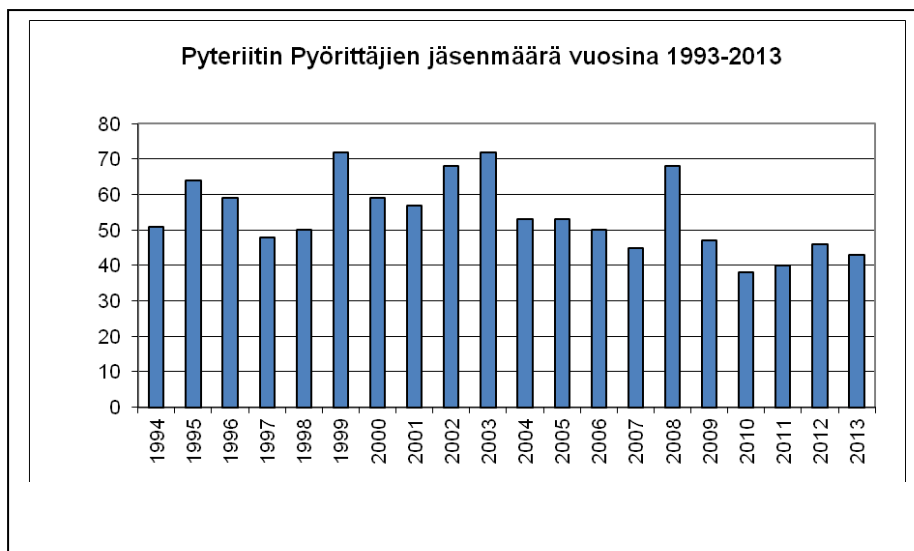
Ilse Väisänen	1993-1996
Iisakki Kuisma	1993
Viljo Salomaa	1993, 1995
Sisko Almgren	1993
Aune Pennanen	1993, 2009-2011
Kaarlo Lejon	1994-1997
Sinikka Lehtikari-Autio	1994-1999, 2001-2003
Rauni Eklund	1994-1995
Anita Kalliokoski-Suokas	1996-1998
Jouko Isosomppi	1996-1998
Eeva-Riitta Vilhunen	1997, 1999-2000
Sirkka Saviaho	1998-2001
Eeva Kotilainen	1999-2000
Timo Selenius	2000-
Esko Järvinen	2001-2009
Pentti Kosonen	2002
Markku Einonen	2003
Leena Aaltonen	2004-2005
Kerttu Jokinen	2004-2005
Ritva Mäkeläinen	2006-2008
Pertti Nuopponen	2006-2008
Oiva Hiltula	2009-
Heino Stålhammar	2010-
Jouko Hiltunen	2012-

Taloudenhoitaja

Seppo Takatalo	1993 –
----------------	--------

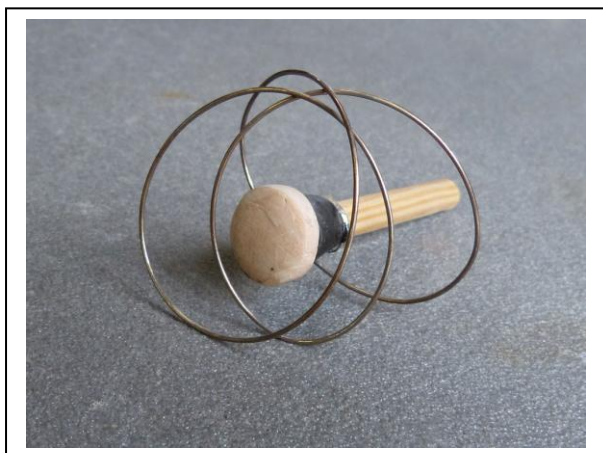
Jäsenkunta

Kerho sai jo ensimmäisenä toimintavuotenaan hyvän alun ja jäsenmaksun maksaneita kirjattiin 46. Kiviharrastus oli siihen aikaan hyvin suosittua ja mm. useilla paikkakunnilla järjestetyillä kivimessuilla kävi paljon väkeä. Pyteriitin Pyörittäjien jäsenmäärä on vaihdellut vuosien varrella. Korkeimmillaan se on ollut vuosina 1999 ja 2003, jolloin kirjattiin 72 jäsenmaksun maksanutta jäsentä. Vuoden 2008 jälkeen jäsenmäärä on laskenut jonkin verran ja oli alhaisimmillaan vuonna 2010 38. Parina viime vuotena on tapahtunut vähäistä piristymistä, mutta aikaisempien vuosien tasolle ei ole päästy. Kerho on kahdenkymmenen toimintavuotensa aikana pystynyt tarjoamaan jäsenilleen ilmeisen mielenkiintoista toimintaa, sillä jäsenlistalla on vielä kymmenkunta henkilöä, jotka ovat olleet mukana perustamisesta alkaen ja useita toistakymmentä vuotta mukana ollut. Pääosa jäsenistä on ollut nurmijärveläisiä, mutta myös hyvinkääläisiä on ollut useita kerhon perustamisesta alkaen. Lisäksi muutamia jäseniä on ollut satunnaisesti kauempaakin.

Kerhon tunnus

Kerhokirjeessä 1.3.1995 haastettiin kerholaiset suunnittelemaan Pyteriitin Pyörittäjille logo tai tunnus. Aikaa ei annettu paljon, vaan ehdotukset tuli esittää huhtikuun loppuun mennessä. Parhaalle ehdotukselle luvattiin palkinto. Asiaan palattiin taas kerhokirjeessä 19.2.1996. Kerhokirje 26.3.1997 ilmoittaa kilpailun ratkenneen ja logon tulevan taiteilijalta, kun ehtii. Uusi tunnuskilpailu oli vielä vuonna 2000. Kerhokirjeen mukaan siihen tuli viisi ehdotusta. Kerhon arkistossa tunnuskilpailut on dokumentoitu niin huonosti, ettei historiikin kirjoittaja ole saanut ehdotuksista ja tuloksista tarkkaa selkoa. Kilpailujen lopputuloksena oli kuitenkin se, että Timo Selenius muokkasi ja viimeisteli kerhon käytössä olevan tunnuksen Sirkka Saviahon ehdotuksesta. Se oli kolmiulotteinen esine, jossa oli hiontatikun päässä kivi ja sitä kiertävät hiontakehät. Tunnus esiteltiin vuoden 2000 pikkujoulussa ja sitä käytettiin ensimmäisen kerran kerholaisille teetetyissä t-paidoissa ja kerhokirjeissä.

Toimintamuodot

Kivenhionta

Kerhon perinteinen toimintamuoto ja kivenhionnan perusta on ollut kivien pyörö- eli cabouchonhionta, joka on pitänyt pintansa kerhon koko toimintakauden. Siitä ovat kerhon kivenhiojat aloittaneet taitojensa kartuttamisen. Tietenkin pyöröhiontaan liittyy monia erikoismuotoja, joihin voidaan siirtyä harrastuksen edistyessä. Moitteettoman sydämen muotoon hiottu kivi on hyvän hiojan tunnusmerkki. Pyöröhionnalla tehtyjä kiviä on sovitettu mitä monimuotoisimpiin korupohjiin. Pari kurssia on pidetty kivimunien hionnasta. Erilaisia kiviä koru- ja käyttöesineitä on syntynyt hiojien taitojen karttuessa.

Tasohiontalaite on mahdollistanut eri kivilaatujen yhdistämisen ja erilaisten mosaiikkien tekemisen hionta-aihioksi. Timo Selenius on ohjannut kivisten kellotaulujen ja niiden numeroitten ja tekstien tekemistä hiekkapuhalluksella. Kuviot on hopeoitu tai kullattu lehtikulalla. Viistehiontaan on erikoistunut vain Pertti Nuopponen, joka on valmistanut itselleen tarvittavat välineet. Työmuoto on herättänyt orastavaa kiinnostusta muissakin kerholaisissa ja Pertti on käynyt pitämässä muutaman työnäytöksen ja kurssin. Hiomalaitteita kerhoon ei kuitenkaan ole hankittu.

Hiontakilpailut

Kerholaisten kivenhiontataitoja on pyritty testaamaan pari kertaa järjestetyillä kivenhiontakilpailuilla. Hiojat ovat kuitenkin joko epäilleet taitojaan tai olleet muuten haluttomia esittelemään niitä, sillä osanotto on ollut hyvin vähäistä. Vuonna 2000 järjestettiin harrastetyökilpailu, jossa oli kolme sarjaa: hiottu korukivi, vapaamuotoinen hiontatyö ja koru. Kilpailuun osallistui seitsemän kerholaista 13 työllä. Sirkka-Liisa Aho, Anna Alhonen ja Aune Pennanen palkittiin kiriapalkinnoilla. Vuosille 2008-2009 ja 2010-2011 ajoittuneiden kilpailujen osallistuneiden lukumäärää ja tuloksia ei ole dokumentoitu.

Hopeaketjut ja -korupohjat, hopeasavi

Jo melko varhaisessa vaiheessa nousi hopeaketjujen tekeminen kivenhionnan rinnalle. Kultaseppä Ari Vuorela piti vuosina 1995 ja 1996 Karkkilassa kursseja, joille Nurmijärven kivikerhon jäseniäkin osallistui. Hopeaketjujen punominen vakiintui kerhon ohjelmaan vuonna 1999 ja Ari Vuorela kävi pitämässä kursseja Nurmijärvellä pelkästään Pyteriitin Pyörittäjien jäsenille. Omat taidot karttuivat pian niin paljon, että kurssitusta voitiin järjestää

kerhon omin voimin. Vuonna 2000 kerholle hankittiin hopealevyn ja -lankojen valssauslaite ja muita hopean työstämiseen tarvittavia välineitä. Pyteriitin Pyörittäjien hopeatyö- ja -ketjukurssien jälkivaikutuksena tulivat samat kurssit sittemmin Esko Järvisen ohjaamina Kansalaisopisto Jukolan ohjelmistoon.

Hiottuja kiviä istutettiin aluksi valmiisiin korupohjiin, joita voi ostaa lukuisilta kivimessuilta. Valikoimat olivat alkuvuosina melko vähäiset ja myöhemmin muodoiltaan joko liian yksinkertaisia tai toisaalta liian kruusattuja eivätkä tyydyttäneet hiojien tarpeita. Tästä tarpeesta syntyi hopeakorukurssitus, jota ovat ohjanneet useat ulkopuoliset ammattilaiset ja jotkut kouliintuneet kerholaiset. Korupohjien valmistuksessa on opittu hopean erilaisia työstömuotoja, sahausta, juottamista, pakottamista ja kiillotusta. Kerho on ostanut isommissa erissä hopealevyä, -lankaa ja ketjulukkoja, joita on myyty omakustannushintaan kerholaisille. Ketjuja on valmistettu myös messinkilangasta.

Viimeisin hopean työstötapa on korujen tekeminen hopeasavesta. Muutamat kerholaiset ovat erikoistuneet tähän työmuotoon. Maija Moisio on käynyt pitämässä kerholla pari kurssia. Hopeasavi on helppoa työstää ja siitä saa näyttäviä tuotoksia. Se on kuitenkin varsin kallista raaka-ainetta ja viimeisenä työmuotona tarvitaan poltto. Ehkä nämä ovat syynä, ettei hopeasavi ole saavuttanut suosiota kerholaiden keskuudessa, vaikka kerhoon hankittiin töiden viimeistelyyn tarvittava polttouuni.

Hiekkavalu

Ari Vuorela piti ensimmäinen hiekkavalukurssi vuonna 1999. Sittemmin Kalle Autio ja Esko Järvinen ovat pitäneet kerholaisille muutamia kursseja, joilla on tehty koruja ja pieniä esineitä tinasta hiekkavalulla. Siihen tarvittavat välineet hankittiin vuonna 2001. Tämä toimintamuoto ei ole kuitenkaan saanut jatkuvuutta.

Lasi

Sulatuslasi on kerhon viimeisin aluevaltaus. Siihenkin kimmoke on saatu aluksi ulkopuolilla kursseilla. Lasikorujen työstäminen on suhteellisen yksinkertaista ja nykyään opastus voidaan hoitaa kerhon omin voimin. Hopeasaven polttoon hankittu uuni soveltuu myös lasikorujen sulatukseen. Lasia voidaan käyttää korupohjissa samalla tavalla kuin hiottuja kiviä. Markku Einosen johdolla on saatu tuntuma myös tiffanylasiin, vaikka suuria lampunvarjostimia ei olekaan tehty.

Hiomo

Vastaperustetulle kerholle oli tärkeää löytää työtila, missä jäsenet voisivat hioa kiviä. Aluksi tällainen tila oli Nurmelan kolarikorjaamolla, missä kerholaiset voivat käyttää Nurmelan hiomakoneita. Tila oli kuitenkin maapohjainen ja lämmittämätön, joten oli selvää, ettei sitä voinut käyttää talvikautena. Kerhotilan etsiminen käynnistettiin välittömästi ja Pentti Kososen suhteilla saatiin kerhon vähäisille varoille riittävän alhaisella vuokralla Rajamäestä Nurmijärven Osuuspankilta vuokrattua toimitalon kellarihuone, joka sisustettiin hiomoksi. Uuden hiomon ensimmäinen vuokra maksettiin marraskuussa 1993. Seuraava askel oli hiomakoneitten hankkiminen. Kerholla oli muutamia jäsenten koneita, mutta tarvittiin myös kerhon omia hiomalaitteita. Ensimmäinen kerhoilta uudessa hiomossa pidettiin 10.11.1993 ja siihen kutsuttiin riihimäkeläinen kivenhioja Aimo Taurinen esittelemään valmistamaansa kivisahan ja hiomatahkon yhdistelmäkonetta.

Koneosakkuudet

Jäsenmaksut eivät riittäneet työstökoneitten hankintaan ja sitä varten kerhon jäsenet myönsivät kerholle käytännössä korotonta lainaa 150 mk ns. koneosakkuutta vastaan. Vuosina 1993-1997 maksettiin 40 koneosakkuutta. Osakkaat saivat käyttää kerhon koneita

alennetulla tuntimaksulla, jota perittiin kerholaisilta koneitten käytöstä. Kerho lupautui myös lunastamaan koneosakkuuden takaisin, jos jäsenyys päättyi. Vain kaksi koneosakkuutta maksettiin takaisin ja suurin osa jäi kerhon hyväksi. Sittemmin tehtiin päätös, ettei osakkuuksia enää lunasteta.

Koneosakkuuksista kerätyillä varoilla ostettiin kerholle Tauriselta ensimmäinen hiomakone. Siitä ilmoitetaan kerhokirjeessä 29.11.1993. Myös joukko kerholaisia osti koneen kotikäyttöön. Toinen hiomakone ostettiin vuonna 1995. Konehankintoja rahoitettiin osittain myös järjestämällä arpajaiset muutamissa myyjäisissä, joihin osallistuttiin. Merkittävä konekannan lisäys tapahtui vuonna 1996, kun kerholle tarjottiin toiminnan lopettamisesta johtuen edullisesti muutama kone. Kerhokirjeessä ja vuosikertomuksessa iloitaan, että nyt hiomo on oikea kivipaja. Tämänkin hankinta rahoitettiin koneosakkuuksilla. Hiomakoneiden laatua alettiin parantaa varojen salliessa. Kerhokirjeessä 22.3.1999 kerrotaan, että karborundumlaikkoja on alettu korvata timanttilaikoilla. Kalustoluetteloon on listattu 3.8.1999 seitsemän konetta. Seuraava merkittävä konehankinta tehtiin 2.4.2003, kun hallitus hyväksyi Heljä Maunulan tekemän tarjouksen äitinsä Ritva Hongiston hiomakoneista. Samalla kerho sai suuren määrän sekalaisia kivenhiontarvikkeita, keräily- ja raakakiviä.

Rajamäen hiomossa oli eräitä pahoja puutteita. Kerhotila oli alimmassa kellarikerroksessa. Osa kerholaisista tuntui arastelevan ikkunatonta tilaa. Kiinteistö oli rakennettu niin alas, etteivät viemärit viettäneet kunnan viemäriverkkoon. Tästä johtuen hionnassa käytettyä vettä ei voitu johtaa viemäriin, vaan se oli kannettava ämpäreillä ulos. Kerhotilassa oli lattiakaivo, jonka kautta kiinteistön jätevedet kulkivat ja josta ne pumpattiin uppopumpulla viemäriverkkoon. Pumppu tukkeutui pari kertaa vuodessa ja haiseva jätevesi tulvi hiomon lattioille. Vaikka tavarat opittiin nostamaan lattiatason yläpuolelle, jäi siivotustakin jätevesitulvasta kuvottava haju. Hiomossa ei myöskään ollut saniteettitiloja. Konekannan karttuesa hiomo kävi myös liian ahtaaksi.

Uutta kerhotilaa kuulosteltiin jatkuvasti, mutta kaikki esiin tulleet vaihtoehdot kaatuivat liian korkeaan vuokraan. Kuntaan oltiin yhteydessä useaan otteeseen ja lopulta kerholle tarjottiin vuokralle Raalan lakkautetun kansakoulun liikunta- ja veistosalia sellaiseen hintaan, että kerhon talous mahdollisti vuokrauksen, jonka hintaan kuului myös lämpö, vesi ja sähkö. Muuttotalkoot pidettiin 5.11.2006. Sen jälkeen muokattiin tilaa kerhon käyttöön sopivaksi, tehtiin sähkötöitä ja lisättiin sähköpisteitä. Lattiaa suojattiin valumavesiltä, rakennet-

tiin hyllyjä ja koneille pöydät. Suuri edistysaskel oli se, että lähes kaikki koneet viemäroitiin ja hiomavedet johdettiin seinän läpi poistoputkella rakennuksen taakse. Saniteettitilana voitiin käyttää koulurakennuksen vessaa. Alkuperäisen rakentamisen jälkeen hiomon tiloja on muokattu vähittäin eri käyttötarkoituksiin sopiviksi. Hopean juottamiseen on rakennettu oma työpiste ja suuren pöydän ympärillä voidaan pitää erilaisia kursseja. Tarvikkeille ja kiville on runsaasti hyllytilaa ja lasioviset vitriinit näytekiville.

Hiomo on ollut kerholaisten vapaasti käytettävissä sen jälkeen, kun he ovat käyneet kivenhionnan peruskurssin. Hallituksen keskuudesta on valittu kerhoisäntä, joka on huolehtinut hiomon ja koneitten kunnosta. Koneiden käytöstä on peritty pieni maksu, jolla on hankittu varoja koneiden kunnan ylläpitoon ja kunnostukseen. Parina viime vuotena on otettu käyttöön päivä- ja vuosimaksu. Rajamäessä oli sovittu samassa kiinteistössä toimivan huoltoaseman kanssa, että kerhotilan avaimen sai kuittausta vastaan sieltä, myöhemmin elintarvikekioskista. Raalassa hankittiin oveen numerolukko, jonka tunnusluvun saa hiontakurssin käytyään. Omatoimisen hionnan lisäksi kerholle on pyritty järjestämään määrättyinä viikonpäivinä kokeneempien hiojien päivystys ja koneiden käyttö- ja hiontaopastus.

Kirjasto

Kerholle on kertynyt vuosien kuluessa pieni kirjasto, jossa on kerholaisten lainattavissa kivialan lehtiä, kivikirjoja, hionta- ja korunteko-oppaita.

Kerhoillat

Kerhoillat ovat olleet toiminnan runkona kerhon perustamisesta alkaen. Niitä on pidetty kesäkautta lukuun ottamatta vakiopäivänä kerran kuussa. Viikonpäivä on vaihdellut vuosien varrella ja vakiintunut viime vuosina kuukauden ensimmäiseksi maanantaiksi. Kerhoiltoihin on pyritty saamaan ulkopuolinen asiantuntija kertomaan jostain erityisaiheesta tai opastamaan erilaisissa työmuodoissa. Läheskään aina se ei ole onnistunut ja ohjelmassa on ollut vapaamuotoista keskustelua kerhon toiminnasta ja kerholaisten toivomuksista sen kehittämiseksi. Sen lisäksi on voitu muistella retkiä, kertoa omia ja kuulla muiden kokemuksia harrastuksesta. Kerhoilloissa on myös tutustuttu uusiin koneisiin ja annettu opastusta niiden käytöstä. Kivipörsseissä on myyty kerhoon saatuja kiviä hiottaviksi. Toiminnan alkuvuosina useissa kerhoilloissa valmistettiin Taaborin tapahtumassa myytäviä tuotteita. Liitteessä on lueteltu muutamia kerhoiltojen aiheita vuosien varrelta.

Pikkujoulut, juhlat

Joulukuun kuukausikokous on vuodesta 1998 vietetty pikkujouluna. Parilla ensimmäisellä kerralla kerholaiset hoitivat järjestelyt, mutta sitten tilattiin joulutarjoilut jostain ravintolasta. Pari kertaa käytiin ennen pikkujouluateriaa teatterissa. Vuonna 2003 retkeiltiin pikkujoulun merkeissä Tampereen kivimuseossa. Vuodesta 2008 alkaen pikkujoulut on järjestetty omatoimisesti Raalan hiomossa rattoisan yhdessäolon ja hyvän syötävän merkeissä. Tietenkin pienten lahjojen jakaminen on kuulunut ohjelmaan.

Kerhon 10-vuotisillanvietto oli 3.6.2003 Nurmijärven maataloustuottajien majalla Vihtilammen kesäisessä ympäristössä.

Kurssit

Kansalaisopisto Jukolan kivenhiontakurssit olivat yksi kimmoke, josta ajatus kerhon perustamisesta virisi. Ensimmäisenä toimintavuonna kivenhionnan alkeis- ja jatkokurssi järjestettiin Kansalaisopisto Jukolan kanssa ja ohjaajana oli Ari Vuorela. Omat kiviкурssit aloitettiin heti, kun Rajamäen hiomo oli saatu kuntoon ja siellä oli koneita hiojien käyttöön. Parina ensimmäisenä vuotena ohjaajana oli Aimo Taurinen, jolta kerho oli ostanut ensimmäiset hiomakoneet. Vuosina 1997-2000 ohjaajana oli Minna Kuusala, joka piti useita kivenhionnan alkeiskursseja, mutta parilla jatkokurssilla opeteltiin myös munanmuotoisen kiven hiontaa. Kerhon omien hiojien taidot olivat kehittyneet niin, että tästä eteenpäin opettajina toimivat kerhon jäsenet. Näitä olivat aluksi Sirkka Saviaho ja Esko Järvinen, myöhemmin Seppo Takatalo, Oiva Hiltula ja Jouko Hiltunen. Alkeiskursseilla opeteltiin kivenhionnan perusteet pyöröhionnalla. Jatkokursseilla siirryttiin vaativampiin muotoihin ja kiinnitettiin erityistä huomiota töiden viimeistelyyn.

Pertti Nuopponen kävi pitämässä muutaman lähinnä näytösluontoisen viistehiontakurssin ja Markku Einonen opetti tasohiontaa ja mosaiikkitekniikkaa. Peruskurssin käyminen on oikeuttanut käyttämään hiomossa kerhon työvälineitä ja opiskelemaan kivenhionnan saloja itsenäisesti ja muiden kerholaisten kanssa kokemuksia, neuvoja ja oppeja vaihtaen. Kaikkiaan kerho on arkistotietojen perusteella laskettuna järjestänyt toimintavuosiensa aikana 46 kivenhiontakurssia, joista 32 on ollut peruskursseja ja kahdeksan jatkokursseja. Lisäksi on ollut kuusi erikoiskurssia. Liitteessä on lueteltu kerhon järjestämät kivikurssit. Niiden lisäksi on varsinkin viime vuosina pidetty useita muutaman osanottajan kursseja sitä mukaan, kun 3-4 kivenhionnasta kiinnostunutta on halunnut opetusta.

Kuten aikaisemmin on kerrottu, hopeatyöt tulivat kerhon harrastuspiiriin jo parin vuoden kuluttua kerhon perustamisesta. Raaka-aineena käytettiin myös messinkiä. Aluksi tehtiin erilaisia ketjuja, mutta sittemmin korupohjia hiotuille kiville ja hopeakoruja. Pari ensimmäistä kurssia pidettiin Ari Vuorelan tiloissa Karkkilassa, mutta pian sen jälkeen Klaukkalan parin koulun käsi- tai puutyöluokissa. Vuorela järjesti nämäkin kurssit ja niillä käytettiin edelleen hänen työvälineitään. Hopeaketjukurssien kanssa kävi samoin kuin hiontakursseillakin. Kun kerholaisten taidot karttuivat ja kerholle hankittiin omia hopeatyövälineitä, ketjukursseja ryhdyttiin pitämään omin voimin. Ari Vuorela kävi vain välillä pitämässä jatkokursseja ja opettamassa uusia ketjumalleja. Kerhon omina ketjukurssien opettajina toimivat mm. Esko Järvinen, Sirkka Saviaho, Seppo Takatalo ja Marja Viisanen.

Ketjujen jälkeen alettiin työstää hopealevystä koruja ja korupohjia Esko Järvisen opastuksella. Hän on jatkanut hopeatyökurssien pitämistä Kansalaisopisto Jukolassa. Kun Raalan hiomo saatiin käyttöön, siirtyi myös hopeatöiden kurssitus sinne. Ketjujen tekeminen vähentyi tai siirtyi kurssitettujen kerholaisten kotitöiksi. Tilalle tulivat juotostyöt, joita varten tehtiin oma työpiste. Hyväksi ohjaajaksi saatiin muutamalle kurssille kultaseppämestari Noora Seeck, jonka opit paransivat erityisesti korujen tekemisessä tarvittavia juotostaitoja. Hopeakursseiksi voidaan laskea myös vuosina 2011 ja 2012 Maija Moision pitämät hopeasavikurssit, jotka kuitenkin eivät ole saaneet jatkoa. Mahdollisesti hopeasavea on pidetty liian kalliina raaka-aineena.

Tinasta valettujen korujen ja pienesineitten valamista on opeteltu seitsemällä hiekkavalukurssilla, mutta tämäkään harrastus ei ole kantanut kursseja pitemmälle, vaikka kerholla on tähänkin välineet. Metallilankavirkkausta ja helmitöitä on opiskeltu parilla kurssilla samoin kuin lasikorujen tekemistä sulatuslasista ja tiffanylasin perusteita. Lasinsulatus on vielä niin uutta, että sen suosiota ei voi vielä arvioida.

Hopeatyökurssseja on järjestetty kaikkiaan 24, joista runsas puolet on ollut ketjukursseja. Muita kursseja on ollut 12. Kurssit on lueteltu liitteessä.

Retket, vierailut ja tutustumiskäynnit

Pyteriitin Pyörittäjät on tehnyt heti perustamisestaan alkaen retkiä, vierailuja ja tutustumiskäyntejä useisiin erilaisiin kohteisiin. Osa niistä on ollut kaivoksia ja louhoksia, joista on voinut kerätä hiottavaa kivimateriaalia ja keräilykiviä. Tutustumiskäynnit ja vierailut ovat suuntautuneet näyttelyihin, kivimuseoihin, erilaisiin työpajoihin ja lähiseudun kivikerhoihin. Kerho ei ole järjestänyt yhteisiä käyntejä kivimessuille, mutta kerholaiset ovat käyneet niillä omatoimisesti ja kimpapakyydeillä. Messuilta on ostettu raakakiviä, hiomatarvikkeita, korupohjia, solmittu henkilökohtaisia suhteita muihin kivistä kiinnostuneisiin ja tutustuttu kivenhionnan eri virtauksiin.

Heti toisena toimintavuotena yritettiin haukata vähän liian suurta suupalaa, kun suunniteltiin retkeä Kuolaan. Hanke kuitenkin kaatui järjestelyvaikeuksiin ja liian korkeaan hintaan. Vuonna 1994 toteutui kohtalaisella joukolla retki Lappiin, missä yritettiin huonolla menestyksellä kulanhuuhtontaa ja vierailtiin kerholaisten Pentti Kososen ja likka Kuisman valtuuksilla. Ivalojoen kultamaille tehtiin päivän vaellus. Seuraavina vuosina kierreltiin lähimailla ja käytiin ensimmäisen kerran Ylämaan spektroluhtilouhoksilla. Vuoden 1998 toinen retki suuntautui Sallaan Itä-Lappiin Tuntisan alueelle. Tunturimaat olivat siellä vaatimattomia, mutta näkymät laajat ja ulottuivat kauas silloisen Neuvostoliiton puolelle. Tuntssassa on ollut kesällä 1960 salamoiden sytyttämä suuri metsäpalo, missä Suomen puolella paloin 20 000 ha ja Neuvostoliitossa 100 000 ha. Tunturimittarit täydensivät metsätuhhoa vuonna 1965. Palon jälkeen Kemi Oy osti metsähallitukselta paloalueen puut ja perusti Tuntsaan valtavan nokisavotan. Pyteriitin Pyörittäjien retkeilläsi alueella ei metsä ollut vieläkaan uusiutunut. Tuntssajoesta on löydetty kultaa ja koetimme sielläkin onneamme, mutta turhaan. Meidät opastettiin myös volframimineraali sheeliitin koelouhokselle Kuskoivatunturin rinteelle.

Vuoden 1998 jälkeen retket lyhenivät ja olivat päivän, korkeintaan kahden pituisia. Ylämaan spektroluhtia on käyty keräämässä kahdesti, samoin Oriveden Viitaniemen topaasia ja monia muita mineraaleja. Stone Gallery Lunnikivessä Hämeenlinnassa on vierailtu myös kahdesti. Suuren mineraali- ja kivikokoelman lisäksi Lunnikivessä on suuri perhoskokoelma ja isäntä Pekka Lunnikivellä ehtymätön varasto tietoa ja juttuja kivistä ja kiviarrastuksesta. Pohjanmaalla Haapaluoman ja Kaatialan louhoksilla on käyty myös kaksi kertaa. Vuoden 2012 retkellä yövyttiin Tuurissa paljon mainostetussa hotellissa Onnentähdessä ja ihmeteltiin Tuurin kyläkaupan ympärille kohonnutta ostosparatiisia. Muutama paikallinen sorakuoppa on tullut tutuksi samoin kuin jotkut lähitienoon kaivokset ja louhokset.

Pyteriitin Pyörittäjien jäseniä on osallistunut myös muiden kivikerhojen järjestämille retkille. Mustion louhoksella ja Orijärven kaivoksella oltiin Suomen Jalokiviharrastajain yhdistyksen kanssa vuonna 1994, Virossa Lahden kivikerhon retkellä vuonna 2001 ja Latvian Riikassa Hyvinkään kivikerhon retkellä vuonna 2003. Lähiseudun kivikerhojen toimintaan on tutustuttu vierailukäynneillä Vihdin kiviipiirissä, Vantaan ja Kallahden kivikerhoissa. Vastavuoroisesti Kallahden kivikerho on käynyt tutustumassa meidän toimintaamme ja hiomoomme 19.10.2011 ja 25.5.2013. Uusin aluevaltaus oli Kallahden kivikerhon kanssa käyty kyykänheittokilpailu loppukeväällä 2013. Pyteriitin Pyörittäjät voittivat 3-0. Kivimuseoissa ja –gallerioissa on käyty Helsingissä, Espoossa, Tampereella ja Lahdessa. Matti Långin kvartsikokoelma Lahdessa oli erityisen hieno ja Luonnontieteellisen museon Mineraalikaabinetissa saimme erinomaisen opastuksen. Teolliseen, mutta ainutlaatuihin koruntekoon tutustuttiin Kalevala Korussa vuonna 2012. Luettelo retki- ja vierailukohteista on liitteenä.

Suomessa toimivien kivikerhojen välille pyrittiin luomaan yhteyksiä ja yhteistoimintaa, kun perustettiin Suomen kivikerhojen liitto ry. Pyteriitin Pyörittäjien hallitus päätti 30.3.1998 liittyä vasta perustettuun liittoon. Sen tarkoituksena oli toimia eri puolilla maata toimivien kivikerhojen ja alan harrastajien yhdyssiteenä, edistää ja valvoa kiviharrastajien etuja, yhtenäistää alan harrastus- ja kilpailutoimintaa, koordinoita harrastajamessuja ja yleisötapahtumia. Lisäksi liiton piti järjestää koulutusta ja tiedonvälitystä, sekä ylläpitää ja järjestää yhteyksiä alan kansallisiin ja kansainvälisiin viranomaisiin ja sidosryhmiin. Liitolla oli oma lehti Kiviviesti. Liiton toiminta jäi hyvin vähäiseksi ja lehteäkin ilmestyi vain muutama numero. Viime vuosina liitosta ei ole enää kuulunut mitään.

Näyttelyt

Pyteriitin Pyörittäjät on esitellyt toimintaansa ja kerholaisten työn tuloksia Nurmijärven asukkaille ensimmäisen kymmenvuotiskauden aikana muutamissa näyttelyissä, joiden tarkoitus oli ilmeisesti myös tehdä uutta kerhoa tunnetuksi. Vuosina 1993, 1994, 1995 ja 1997 näyttelytilana oli Nurmijärven lääkäriasema, jossa Ilse Väisänen ja Pentti Kosonen olivat työssä. Näyttelyissä myös myytiin kerholaisten tekemiä koruja. Samassa tilassa oli huhtikuussa 1998 kerhon myyjäiset ja arpajaiset. Vuosina 1994 ja 1995 olivat korunäyttelyt KOP:n ja vuonna 1995 Nurmijärven Osuuspankin eri konttoreitten ikkunoissa. Keväällä 1996 päästiin jo Meritan Klaukkalan konttorin sisätiloihin uniikkikorunäyttelyn nimikkeellä. Kerhon 10-vuotisjuhla avattiin kunnan pääkirjastoon pystytetyssä näyttelyssä kutsuvierajoukon kanssa. Näyttely oli kirjastossa koko helmikuun. Vuonna 2006 kirjastossa oli kerhon oma vitriini.

Tiedottaminen

Kerhokirjeet ovat olleet tärkein yhteyshenkilö, jolla jäsenille on tiedotettu kerhon toiminnasta. Kerhokirjeillä ei ole ollut vakiollista ilmestymisaikataulua, vaan niitä on lähetetty sitä mukaan, kun tiedotettavaa on ilmennyt. Vuosittain kirjeitä on kirjoitettu kolmesta kuuteen. Myös lehtien yhdistyspalstoja on käytetty tiedotuskanavana. Viime vuosina kerhokirjeet on lähetetty sähköisesti niille kerholaisille, jotka ovat ilmoittaneet sähköpostiosoitteensa. Kerhon hallitus on keskustellut oman kotisivun julkaisemisesta ja ensimmäinen versio on jo ollut jäsenkunnan katsottavana.

Tiedottamiseksi voidaan laskea myös kerhosta ja sen toiminnasta kertovat lehtiartikkelit, joita on julkaistu paikkakunnan sanomalehdissä. Varsinkin ensimmäisinä toimintavuosina kerho oli hyvin esillä. Uuden kerhon perustaminen uutisoitiin hyvin. Toimittajia kutsuttiin tutustumaan Rajamäkeen ja sittemmin Raalan hiomoihin ja joillekin kursseille. Kerhon näyttelyt ovat olleet näkyvästi lehtien palstoilla. Myös kerholaiset ovat kirjoittaneet lehdissä julkaistuja juttuja mm. retkistä. Kerhon osallistuminen Taaborin lastentapahtumaan on mainittu usein kuvankin kanssa tapahtumasta kertovissa lehtikirjoituksissa. Kaikkiaan kerhoa koskevia lehtiartikkeleita on useita kymmeniä.

Taaborin toimintaviikot

Nurmijärven kunnan kulttuuritoimi, viime vuosina Nurmijärven museo järjestää toukokuun loppupuolella päiväkotijäsen- ja ala-asteikäisille Palojoella Taaborin toimintaviikot, Taaborin tapahtuman. Sen suosio on kasvanut niin, että nykyään Taaborinvuorella käy toimintaviikkojen aikana seitsemänä päivänä päivittäin yli 400 osanottajaa. Tulijoita olisi ollut enemmänkin, mutta järjestäjät ovat rajoittaneet osanottajamäärää, jotta lapset eivät joutuisi jonottamaan eri toimintapaikoille. Pyteriitin Pyörittäjät on ollut mukana vuodesta 1994 asti. Toimintaviikkojen esitteessä vuonna 1995 oli seuraava kerhon osallistumista koskeva teksti: ”Puusuutarin mökin pihapiirissä tutustutaan Pyteriitin Pyörittäjien opastuksella kivilajeihin, kokeillaan kivenhiontaa ja korujen tekoa. Myynnissä Pyteriitin Pyörittäjien kivi- ja koruja.” Nurmijärven Sanomat uutisoi toimintaviikkoja koskevassa jutussaan 22.5.1996, että Pyteriitin Pyörittäjien kivipaja on vakiinnuttanut asemansa. Aluksi oltiin taivasalla, sitten yhdessä telttakatoksessa ja pian kahdessa. Kesäkuun alussa 2013 pitämässään kokouksessa hallitus päätti hankkia uudet kaksi kertaa suuremmat telttakatokset, jotta toiminta saadaan satteen sattuessa suojaan.

Kerhon toimintamuodot Taaborilla ovat vakioituneet vuosien kuluessa. Lapset saavat hioa käsihiomakivillä itselleen pienet muistokivet valmiiksi sahatuista vuolukiven paloista. Vuolukivi on niin pehmeää, että pienikin hioja saa pyöristettyä sen kulmat. Toisella paikalla kävijät voivat hakata vasaralla ja piikillä vuolukivihiohion oman nimikirjaimensa. Joinakin päivinä on ollut käytössä myös kivilajeja, jolla lapset ovat voineet ohjatusti sahata itselleen oman kiven. Tungos hiomapaikan ympärillä on ollut kova ja hiojat ovat joutuneet jonottamaan omaa vuoroaan. Alkuvuosina, kun kävijöitä oli vähemmän, esiteltiin myös hopeaketjujen valmistusta.

Toisessa katoksessa on myyty pieniä koruja, joiden hinta on pidetty nuorille kävijöille sopivan alhaisena. Alkuvuosina lähes ainoana myyntiartikkelina olivat myllytetyt kivet, joiden kärkeen oli liimattu hopeinen kivihiomakivi, jonka renkaan läpi voidaan pujottaa nauha. Nämä kivihiomakivet ovat pitäneet pintansa myyntiartikkelina edelleen. Koruvalikoima on monipuolistunut vuosien varrella. Kivirunkoiset karvapäiset peikot ovat saavuttaneet suuren suosion.

Ne tulivat mukaan vuonna 1998, kun tapahtuman teemana oli peikko. Vuolukiveä on käytetty monenlaisten riipusten raaka-aineena. Messinkilevystä on tehty erimuotoisia riipuksia ja messinkilangasta lenkkikoruja. Viimeisin hitti ovat olleet sulatuslasiriipukset ja korvakorut. Vuonna 2013 myytiin yli 3300 korua, joista yli tuhat oli sulatuslasista. Taaborilla myytävien tuotteitten valmistuksesta on tullut kerholle merkittävä toimintamuoto. Vuodesta 2000 alkaen on kesäkautta ja lyhyitä taukoja lukuun ottamatta kokoonnuttu erikseen ilmoitettuihin talkooihin ja vuodesta 2006 Timo Seleniuksen johdolla torstaisin Taaborin talkoisiin valmistamaan myyntituotteita. Taaborin tapahtuma on myös ollut kerhon talouden perustavi, jonka tuotoilla on varustettu hiomoa ja pidetty koneet toimintakuntoisina sekä rahoitettu retkiä ja muita tapahtumia. Kerhokirjeessä 14.9.1998 todetaan kerhon talouden huomattavasti kohentuneen ahkerien talkooppuurtajien työpanoksen ansiosta. Vuodesta 1995 vuoteen 2012 asti on saatu Nurmijärven kulttuuriavustusta Taaborin toimintaviikkojen materiaalihankintoihin. Vuonna 2013 ei avustusta enää maksettu.

Muuta toimintaa

Pyteriitin Pyörittäjät haki etenkin toimintansa alkuvuosina tunnettuutta osallistumalla muiden järjestöjen tilaisuuksiin. Jo ensimmäisenä toimintasyksynä oltiin mukana Rajamäen metsäoppilaitoksen avoimien ovien päivänä teemalla Kivet suomalaisen metsäluonnon rikkautena. Taide- ja Kotiseutuyhdistyksen myyjäisissä oltiin vuosina 1993 ja 1994. Kivijuhlilla Taaborinvuorella oli työnäytös ja korumyyntiä 2.-3.7. ja 9.-10.7.1994 sekä 27.-28.6., 4.-5.7. ja 15.-16.8.1997.

Nurmijärven kulttuuripalkinto

Nurmijärven kunta on jakanut vuodesta 1986 alkaen kulttuuri- ja koulutusstipendejä. Vuonna 1993 nimike muuttui Nurmijärven kulttuuripalkinnoksi ja vuonna 2003 kunnassa jo varsin arvostetuksi sivistyslautakunnan jakamaksi kulttuuripalkinto Konstiniekaksi. Pyteriin Pyörittäjät sai kulttuuripalkinnan (2000 mk) vuonna 1995 itsenäisyysjuhlista. Palkinnon jakaja Marja Ranta perusteli palkintoa Nurmijärven Extra Uutisten kirjoituksen 10.12.1995 mukaan seuraavasti: Aivan Kivenpyörittäjän kyläksi tätä kuntaa ei voitane kutsua, vaikka onhan A.Kivi saanutkin kyytiä lehtien palstoilla viime aikoina. Neljäs kulttuuripalkinnon saaja on tänä vuonna yhdistys Pyteriin Pyörittäjät, joka palkitaan uuden taideharrastusmuodon – kivenhionnan – tuomisesta Nurmijärvelle. Pyteriin Pyörittäjät on työnäytöksillään saanut innokkaita seuraajia lapsista ja nuorista Taaborin toimintaviikkojen aikana ja Kivi-juhlilla ovat kaiken ikäiset mielellään seuranneet kauniiden korukivien syntyä. Tällä yhdistyksellä on mahdollisuus kehittää matkamuistoideaa ”Vie Nurmijärveltä kivi mennessäsi”.

Myöhemminkin kerho ja kerholaiset ovat osallistuneet erilaisiin toimintapiiriin sopiviin tilaisuuksiin. Muu toiminta on listattu liitteeseen.

Lopuksi

Pyteriin Pyörittäjien 20-vuotishistoriikkiin on koottu yhteenveto kerhon toiminnasta ja tärkeimmistä tapahtumista. Kaikissa kokouksissa, kerhoilloissa, kursseilla, retkillä ja muissa tapahtumissa on ollut oma yksityiskohtainen sisältönsä ja tekemisensä, jota ei tällaiseen historiikkiin ole mahdollista sisällyttää. Tärkeintä kuitenkin on se, että Pyteriin Pyörittäjät on tarjonnut jäsenilleen tilaisuuden kokoontua yhteisen harrastuksen pariin kehittämään omia taitojaan. Samalla on syntynyt jokaiselle tärkeitä ystävyyssuhteita, joita kiinnostus samaan aiheeseen on syventänyt.

Liite

Kerhoiltojen aiheita

22.10.1993 vieraana kultaseppä Ari Vuorela

10.11.1993 Rajamäen uuden kerhotilan esittely. Hiomalaitteiden esittely (Aimo Taurinen)

4.1.1994 diaesitys Idar Obersteinin kivimuseosta (Seppo Takatalo)

1.6.1994 kesäilta Sinikka Lehtikarin ja Kaarlo Aution vieraina Herusissa

1.2.1995 korupohjien ja tarvikkeiden esittely ja myynti (Ari ja Kristiina Vuorela)

huhtikuu 1995 diaesitys kullanhuuhdonnasta (Iisakki Kuisma, kerhon jäsen ja kullanhuuhdonnan maailmanmestari)

3.5.1995 korutaide/taidekoru (kultaseppä ja korutaiteilija Kirsti Douglas, joka on ollut mm. Kalevala Korun johtava korusuunnittelija)

4.10.1995 kerhon Lapinmatkan muistelut

1.11.1995 vieraana Suomen Jalokiviharrastajain yhdistyksen puheenjohtaja Reino Halme

21.3.1996 kivistä, hionnasta, hiontatarvikkeista ja –välineistä (Reima Nivala, Mainer Co)

8.5.1996 kivien tunnistaminen (gemmologi Arvi Kämäri, Kultaseppäkoulun rehtori)

5.11.1997 kullanhuuhdonta (Anita Patala, kullanhuuhdonnan SM-97 voittaja)

3.12.1997 kiviluento (Jussi Kuosmanen)

1.4.1998 kivenhionta ja kuumennuksen vaikutus kivien väriin (Jussi Kuosmanen)

6.5.1998 virtuaaliset retket kaivoksiin ja kivilouhoksiin (Mikko Åström, diplomigemmologi)

syyskuu 1998 dioja kerhon retkiltä Ylämaalle ja Sallan Tuntsaan (Seppo Takatalo)

1.12.1999 kiviesittely/luento ja myynti (Jarmo Hirvonen)
1.11.2000 kiviluento (Jussi Kuosmanen)
14.2.2001 korupohjien ja tarvikkeiden myynti (Kristiina Vuorela)
1.10.2001 korupohjien ja tarvikkeiden myynti (Mainer Oy)
7.1.2002 Uudenmaan hiidenkirnut (Sulo Savolainen)
1.10.2002 tutustuminen korupaja Kädentaitoon (Hannu Rantala, kultaseppä)
1.4. 2003 korujen suunnittelu (Hannu Rantala, kultaseppä)
2.9. ja 7.10.2003 kultaus lehtikullalla (Timo Selenius)
6.9.- 4.10..2004 kivikellot (Timo Selenius)
5.3.2005 viistehionta (Jussi Kuosmanen)
4.4.2005 riipuskorut (Esko Järvinen)
3.10.2005 tutustuminen Lasibon Oy:n lasityöpajaan ja myymälään (Riitta Alen)
6.11.2006 viistehionnan esittely (Pertti Nuopponen)
5.5.2008 kivikirpputori
6.10.2008 hiekkavalun alkeet (Esko Järvinen)
6.4.2009 metallivirkkaus ja Rosen-kukka (Anita Vilen, koruntekijä)
2.11.2009 kerholle hankitun kivenhionnan ”kopiokoneen” esittely
7.11.2009 helmikorujen teko (Maija Moisio)
8.2 ja 18.10.2010 Koruhiomo Kivitasku esittelee ja myy tuotteitaan (Ari Vilander)
1.3.2010 tasohiomakoneen ja ”monistuskoneen” käyttö
4.4.2011 kiviharrastus (Pekka Lunnikivi, Stone Gallery Lunnikivi)
7.11.2011 korujen suunnittelu (Noora Seeck, kultaseppä)
6.2.2012 hopeasaven ja lasin sulatuksen polttouunin esittely ja opastus (Hopeasavi Oy)
12.3.2012 kuvia kerhon toiminnasta ja retkiltä (Seppo Takatalo)
1.10.2012 kerhon kivien nimeämistä (gemmologi Hannu Pyy)
4.2.2013 viistehionta (Pertti Nuopponen)

Pikkujoulut

2.12.1998 Alhoniitun päiväkodilla
3.12.1999 Kissankellossa
8.12.2000 Ravintola Kivitasku
3.12.2001 Kotorannassa
3.12.2002 Haukilammella
29.11.2003 Tampereen kivimuseo, pikkujouluretki
10.12.2004 Haukilammella
3.12.2005 Teatteri ja ravintola Harlekiini Hyvinkäällä
24.11.2007 Keravan teatteri ja ravintola Seireeni
13.12.2008 kerholla
12.12.2009 kerholla
10.12.2011 kerholla
15.12.2012 kerholla

Kurssit

Kivikurssit

9.-10. ja 23.-24.10.1993 kivenhionta I kurssi Jukolassa (Ari Vuorela)
20.-21.11. ja 4.-5.12.1993 kivenhionta II kurssi Jukolassa (Ari Vuorela)
15.-16.10.1994 hiontakurssi (Aimo Taurinen)
28.-29.1.1995 hiontakurssi (Aimo Taurinen)

18.-19.11.1995 hiontakurssi (Aimo Taurinen)
30.-31.3.1996 hiontakurssi (Aimo Taurinen)
12.-13.10.1996
huhti-toukokuu 1997
25.-26.10.1997 hiontakurssi (Minna Kuusala)
21.-22.3.1998 hiontakurssi (Minna Kuusala)
7.2.1999 kivenhionnan alkeiskurssi (Minna Kuusala)
11.4.1999 hiontakurssi (Minna Kuusala)
3.10.1999 kivenhionnan alkeiskurssi (Minna Kuusala)
24.10.1999 kivenhionnan jatkokurssi (Minna Kuusala)
6.2.2000 kivenhionnan alkeiskurssi (Minna Kuusala)
20.2.2000 kivenhionnan jatkokurssi, munakurssi (Minna Kuusala)
21.10.2000 kivenhionnan alkeiskurssi (Minna Kuusala)
29.10.2000 kivenhionnan jatkokurssi (Minna Kuusala)
12.1.2001 kivenhionnan alkeiskurssi (Sirkka Saviaho)
17.2.2001 kivenhionnan jatkokurssi (Minna Kuusala)
30.6.-1.7.2001 kivenhionnan alkeiskurssi
29.9.2001 kivenhionnan alkeet (Sirkka Saviaho)
9.2.2002 kivenhionnan jatkokurssi (Sirkka Saviaho)
23.3.2002 kivenhionnan jatkokurssi (Sirkka Saviaho)
7.9.2002 kivenhionnan alkeet (Sirkka Saviaho)
12.10.2002 kivenhionnan jatkokurssi (Sinikka Saviaho)
27.9.2003 kivenhionnan alkeet (Sirkka Saviaho, Esko Järvinen)
14.3.2004 kivenhionnan alkeet (Esko Järvinen)
27.3.2004 kivenhionnan alkeet
12.2.2005 kivenhionnan alkeet (Esko Järvinen)
12.-13.2.2005 hiontakurssi (Esko Järvinen)
24.3.2007 viistehionnan alkeet (Pertti Nuopponen)
27.-28.10.2007 kivenhionnan alkeet (Esko Järvinen)
15.-16.2008 sormuskivi-kurssi (Esko Järvinen)
25.-26.10.2008 kivenhionnan alkeet (Esko Järvinen, Oiva Hiltula)
14.2. ja 7.3.2009 viistehionta tutuksi (Pertti Nuopponen)
21.-22.3.2009 kivenhionnan alkeet (Seppo Takatalo)
31.10.11.2009 kivenhionnan alkeet (Oiva Hiltula, Markku Einonen)
2.-3.10.2010 kivenhionnan alkeet (Oiva Hiltula)
13-14.11.2010 kivimosaiikkikurssi (Markku Einonen)
2-3.4.2011 kivimosaiikkikurssi (Markku Einonen)
17.10.2011 tasohiomakurssi (Markku Einonen)
29.-30.11.2011 kivenhionnan peruskurssi (Oiva Hiltula)
12.-13.11.2011 kivenhionnan peruskurssi (Oiva Hiltula)
4.2.2013 viistehionnan perusteet ja työnäytös (Pertti Nuopponen)
6.-7.4.2013 kivenhionnan alkeet (Oiva Hiltula, Jouko Hiltunen)

Vuodesta 2008 alkaen hiontakursseja on järjestetty tarpeen mukaan, kun muutama kurssilainen on ilmoittautunut. Lisäksi kerhoilloissa ja vakiohiontapäivinä on opastettu uusien koneitten käyttöä ja annettu henkilökohtaista hiontaneuvontaa

Hopeakurssit

5.-7.5.1995 hopeatyökurssi Karkkilassa kultaseppä Ari Vuorelan työtiloissa
24.-26.5.1996 hopeakurssi Karkkilassa kultaseppä Ari Vuorelan työtiloissa

13.-14.3.1999 hopeaketjukurssi Klaukkalan yläasteella (Ari Vuorela)
4.-5.9.1999 hopeaketjukurssi (Ari Vuorela)
13.-14.11.1999 hopeaketjukurssi (Sirkka-Liisa Aho, Seppo Takatalo)
15.-16.4.2000 hopeaketjukurssi (kerhon omin voimin).
2.-3.9.2000 hopeaketjukurssi alkeet (omin voimin)
30.9.-1.10.2000 hopeaketjukurssi jatko (Ari Vuorela)
31.3.-1.4.2001 hopeakurssi I Klaukkalan yläaste (Seppo Takatalo)
22.-23.9.2001 hopeakurssi II (Ari Vuorela)
26.-27.4.2003 hopeatyön jatkokurssi (Ari Vuorela)
17.-18.4.2004 hopeaketju- ja -sormuskurssi (Esko Järvinen, Seppo Takatalo)
25.-26.9.2004 hopeatyön jatkokurssi (Ari Vuorela)
9.-10.5.2005 hopeakurssi (riipukset, sormukset, juotokset) (Esko Järvinen, Seppo Takatalo)
29.-30.10.2005 hopeakurssi (ketjut, sormukset) (Esko Järvinen, Seppo Takatalo, Sirkka Saviaho, Leena Aaltonen)
29.-30.3.2008 hopeasormuskurssi (Esko Järvinen)
20.-21.11.2010 hopeajuotoskurssi (Esko Järvinen)
11.-12.12.2010 hopeaketjukurssi (Seppo Takatalo, Marja Viisanen)
19.-20.3.2011 hopeasavikurssi (Maija Moisio)
24.-25.3.2012 hopeajuotoskurssi (Noora Seeck)
21.-22.4.2012 hopeasavikurssi (Maija Moisio)
22.-23.9.2012 hopeajuotoskurssi (Noora Seeck)
2013 juotoskurssi

Muut kurssit

22.8.1999 hiekkavalukurssi (Ari Vuorela)
1.9.2001 hiekkavalukurssi (Kalle Autio)
20.10.2001 hiekkavalukurssi (Kalle Autio, Esko Järvinen)
26.1.2002 hiekkavalukurssi (Esko Järvinen)
14.9.2002 hiekkavalukurssi (Esko Järvinen)
13.2.2004 hiekkavalukurssi (Esko Järvinen)
12.11.2005 hiekkavalukurssi (Esko Järvinen)
6.4.2009 metallilankavirkkaus/helmikurssi (Anita Vilen, Koiramäen pajutalli)
7.11.2009 helmikurssi (Maija Moisio)
15.4.2012 lasikorukurssi (Riitta Alen)
13.10.2012 lasikorukurssi (Riitta Alen)
16.-17.3.2013 tiffanykurssi (Markku Einonen)

Retket

18.9.1993 Mustion louhos
1994 suunniteltiin kiviretkä Kuolaan. Ei toteutunut.
28.5.1994 Mustion louhos, Tytyrin kaivos, Orijärven kaivos yhdessä Jakokiviharrastajain yhdistyksen kanssa
2.-5.7.1995 Kakslauttanen, Ivalojoki
1996 epidoottiretki Karkkilaan (Ari Vuorela)
7.5.1997 kiviretki Herusten sorakuopalle
16.5.1998 Ylämaan spektroliittilouhos
26.-28.6.1998 Tuntsa Salla, kullanhuuhdontaa, sheeliittilouhos, retkeilyä

touko-kesäkuu 1999 Eräjärvi

10.5.2000 Hämeenlinna, Stone Gallery Lunnikivi, Kultakeskus, Hämeen linna

27.-29.4 2001 Viro Lahden kivikerhon kanssa

26.5.2001 lähialueen kaivokset: Kaivokselan rautakaivos, Espoo ja Tikkurila (Jussi Kuosmanen)

8.-9.6.2002 Kivityöliike Erkki Väisänen Tampere ja Tampereen Kovakivi Tapio Elomaan graniittilouhos, Alajärven Tulivuorikeskus ja Haapaluoma

1.-4.5.2003 Latvia Riika Hyvinkään kivikerhon kanssa

9.-10.8.2003 Outokumpu, Mökkivaaran louhos

6.-7.8.2005 Ylämaa, spektroliittilouhos

18.9.2007 kiviretki Herusten sorakuopalle

23.8.2008 Viitaniemen kaivos, Orivesi

25.9.2008 Tytyrin kaivos Lohja

4.5.2009 kiviretki Teilinummelle

22.8.2009 Kotka, topaasilouhos

29.8.2010 Stone Gallery Lunnikivi Hämeenlinna

3.9.2011 Fiskarsin ruukki

1.-2.9.2012 Haapaluoman ja Kaatialan louhokset

Tutustumiskäynnit

7.-8.8.1993 Helsingin kansainväliset jalo- ja korukivimessut

9.4.1994 Luonnontieteellisen keskusmuseon Geologian osasto (kivitohtori Martti Lehtinen)

22.2.1995 vierailu Vihdin kivikerhossa

23.4.1995 Geologian tutkimuskeskuksen museo Otaniemessä

15.10.1995 vierailu Vantaan kivikerhossa

20.4.1996 Jarmo Hirvosen kivipaja Tolkkisissa

4.6.1997 Nurmijärven geologiset kohteet (Seppo Takatalo)

3.10.1998 Lohjan kivikerho

10.10.2000 kiviveistämö Malmilla

21.2.2001 Vihdin kivipiiri, avoimet ovet

5.11.2001 Otaniemen geologinen museo

7.4.2002 Risto Mäenpään kivipaja Järvenpäässä

29.11.2003 Tampereen kivimuseo, pikkujouluretki

6.6.2004 Korukutoja Leena Hyytiän puoti Sipoossa

28.5.2005 Kallahden kivikerho, Vuosaaren marmorikasat

10.3.2012 Matti Långin kivigalleria Lahti

27.4.2012 Kalevala Koru Helsinki

13.4.2013 Mineraalikabinetti Helsinki

Näyttelyt

kesä-heinäkuu 1993 myyntinäyttely Nurmijärven lääkäriasemalla

elokuu 1994 Nurmijärven lääkäriasemalla

27.11.1994 ikkunanäyttely kirkonkylän KOP:ssa

1995 näyttelyitä KOP:n ja Nurmijärven Osuuspankin ikkunoissa ja Nurmijärven lääkärikeskuksessa

kevät 1996 uniikkikorunäyttely Klaukkalan Meritassa

1997 ennen joulua Nurmijärven lääkäriasemalla pieni myyntinäyttely

4.2.2003 10-vuotisnäyttelyn avajaiset kirjastossa. Näyttely avoinna koko helmikuun

2006 kerhon koruvitriini Klaukkalan kirjastossa

Vuoden 2013 Taaborin toimintaviikoille valmistetut ja myydyt tuotteet

	valmistettu	myyty
myllytetty kiviriipus	1016	871
puunappi myllytyskivillä –riipus	113	69
vuolukiviriipus	477	52
maalattu vuolukiviriipus	260	260
messinkiriipus	192	153
peikko	300	300
sulatuslasiriipus	1050	1021
korvakorut (lasi, messinki)	160	160
leppäkerttu -riipus (pähkinäkuori)	501	370

Muuta toimintaa

25.9.1993 Rajamäen metsäoppilaitoksen avoimien ovien päivä. Esittely: Kivet suomalaisen metsäluonnon rikkautena

11.12.1993 osallistuminen Taideyhdistyksen joulumyyjäisiin

2.-3.7., 9.-10.7.1994 työnäytös ja korumyynti Kivijuhlilla Taaborilla

19.11.1994 myyjäiset Kotiteollisuusyhdistyksen kanssa

21..9.1996 osallistuminen Meritan koko perheen teemapäivään Kirkkonummen Långvikissä

5.10.1996 työnäytös ja myyntiä Jokelan Kolsan ala-asteella

27.-28.6., 4.-5.7., 15.-16.8.1997 työnäytös ja myyntiä Kivijuhlilla Taaborilla

31.5.1998 kerhon rasti Nurmijärven Luonnon Aleksin aamupolulla

7.10.2000 kerholaisia osallistui Nurmijärven käsityökeskuksen kanssa matkaan Tampereen Pirkkahallissa järjestetyille kivi- ja käsityömessuille

15.5.2004 Vantaanjoen lohipäivä, kerhon esittely ja myyntiä

10.5.2008 Vantaanjoen luonto- ja lohipäivä, kerhon esittely ja myyntiä

9.5.2009 Vantaanjoen luonto- ja lohipäivä, kerhon esittely ja myyntiä

8.5.2010 Vantaanjoen luonto- ja lohipäivä, kerhon esittely ja myyntiä

22.5.2011 kerholla avoimien ovien päivä Raalan koulun 100-vuotisjuhlien yhteydessä

9.6.2013 kyykkäkisa Raalan kylätoimikunnan kanssa